

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI I PRACOWNIKÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 10 B. ZWOLIŃSKIEGO W SIERADZU W SYTUACJI ZAGROŻENIA ZE STRONY OSOBY POSIADAJĄCEJ NIEBEZPIECZNE NARZĘDZIE LUB PRZEDMIOT

(Opracowano na podstawie wytycznych Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ośrodka Rozwoju Edukacji, MSWiA, MON oraz ABW z dnia 12 października 2026 r.)

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE, CELE I ZASADY PODSTAWOWE

1. Pojawienie się na terenie Szkoły Podstawowej nr 10 osoby posiadającej nóż lub inny niebezpieczny przedmiot (niebezpieczne narzędzie) należy traktować jako sytuację mogącą stanowić bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia.
2. Celem procedury Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, nauczycielom i pracownikom szkoły w sytuacji zagrożenia ze strony osoby posiadającej niebezpieczne narzędzie lub przedmiot.
3. Priorytetem każdego nauczyciela i pracownika szkoły jest ochrona życia i zdrowia uczniów, ograniczenie ich kontaktu z zagrożeniem oraz niezwłoczne powiadomienie służb ratunkowych.
4. **Oficjalny Kod Alarmowy Szkoły:**
Sygnałem/hasłem ostrzegawczym informującym o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia ze strony osoby niebezpiecznej jest komunikat:
„UWAGA OSOBA NIEBEZPIECZNA”
Komunikat ten oznacza stan zagrożenia kryzysowego dla całej społeczności szkolnej i obliguje wszystkich pracowników do natychmiastowego wdrożenia procedur bezpieczeństwa.
5. **Zasada Nadrzędna:**
 - a) Nie wolno zbliżać się do osoby stanowiącej zagrożenie ani podejmować niepotrzebnej konfrontacji.
 - b) Nie wolno próbować samodzielnie odbierać niebezpiecznego narzędzia ani obezwładniać napastnika (z wyjątkiem sytuacji ostatecznych – § 5).
 - c) Nie wolno narażać uczniów w celu zdobycia dodatkowych informacji, sprawdzania sytuacji lub ratowania mienia/rzeczy osobistych.
 - d) Należy bezwzględnie stosować się do poleceń przybyłych na miejsce służb (Policja, Straż Pożarna, Pogotowie).

§ 2. PROCEDURA 4U – ALFABET BEZPIECZEŃSTWA

1. Postępowanie nauczyciela opiera się na wytycznych MEN w zakresie schematu **4U (Uważaj – Uciekaj – Ukryj się – Udaremnij atak)**. Schemat stanowi zestaw możliwych sposobów reagowania, dostosowywanych dynamicznie do rozwoju sytuacji.
2. Skrócony schemat postępowania:

UWAŻAJ → UCIEKAJ → UKRYJ SIĘ → UDAREMNIJ ATAK

UWAŻAJ – rozpoznaj zagrożenie bez narażania siebie i uczniów; przekazuj sprawdzone

informacje.

UCIEKAJ – jeżeli droga jest bezpieczna, oddal uczniów od zagrożenia; nie wracaj po rzeczy.

UKRYJ SIĘ – jeżeli ucieczka jest niebezpieczna, zabezpiecz pomieszczenie, wycisz telefon wezwij pomoc, gdy jest to bezpieczne.

UDAREMNIJ ATAK – wyłącznie jako ostateczność przy bezpośrednim zagrożeniu życia, gdy nie ma bezpiecznej możliwości ucieczki ani ukrycia; nie jest to obowiązek podejmowania konfrontacji.

ETAP 1: UWAŻAJ! (Rozpoznanie i Sygnalizacja)

1. Identyfikacja zagrożenia:

- a) Zachowaj spokój i dokonaj błyskawicznej oceny sytuacji bez podchodzenia do źródła zagrożenia.
- b) Zwracaj uwagę na niepokojące zachowania, sygnały o groźbach lub fakt posiadania niebezpiecznego narzędzia przez ucznia bądź osobę postronną.

2. Działania nauczyciela:

- a) Korzystaj wyłącznie z informacji, które możesz uzyskać bezpiecznie – nie wychodź na korytarz i nie podchodź do sprawcy.
- b) Oceniaj natychmiast, czy z grupą uczniów masz możliwość bezpiecznego opuszczenia rejonu zagrożenia, czy musisz zabezpieczyć się w pomieszczeniu.
- c) Po zauważeniu zagrożenia ogłoś/przełącz (jeśli to bezpieczne) **Kod Alarmowy: „UWAGA OSOBA NIEBEZPIECZNA”** dyrekcji, pracownikom lub sekretariatowi.

3. Czego NIE WOLNO robić:

- a) Nie wolno zbliżać się do napastnika w celu ustalania jego zamiarów ani go śledzić.
- b) Nie wolno wysłać uczniów poza salę, aby sprawdzili sytuację lub wezwali pomoc.
- c) Nie wolno rozpowszechniać niepotwierdzonych informacji ani domysłów.

ETAP 2: UCIEKAJ! (Ewakuacja z Strefy Zagrożenia)

1. **Warunek zastosowania:** Stosuje się wyłącznie wtedy, gdy istnieje bezpieczna, drożna droga ucieczki oddalająca od źródła zagrożenia.

2. Działania nauczyciela:

- a) Skieruj uczniów w kierunku przeciwnym do źródła zagrożenia.
- b) Wydawaj krótkie, stanowcze polecenia (np. „Idziemy za mną”, „Zostajemy razem”, „Nie zatrzymujemy się”).
- c) Prowadź grupę w bezpieczne miejsce (np. poza budynek szkolny, do bezpiecznej strefy).
- d) Trzymaj grupę razem, a po dotarciu w bezpieczne miejsce zweryfikuj stan liczbowy uczniów.
- e) Powiadom dyrekcję i służby ratunkowe o miejscu pobytu grupy oraz ewentualnych osobach odciętych/zaginionych.

3. Zasady ewakuacji:

- a) Zabrania się wracania po plecaki, kurtki czy telefony komórkowe.
- b) Jeżeli ucieczka z korytarza na zewnątrz jest niemożliwa lub prowadzi w stronę napastnika, natychmiast skieruj grupę do najbliższej bezpiecznej sali.
- c) Jeżeli część uczniów znajduje się w innym miejscu, nie wracaj po nich – zgłoś ich ostatnią znaną lokalizację służbom.

ETAP 3: UKRYJ SIĘ! (Zabezpieczenie Pomieszczenia)

1. **Warunek zastosowania:** Stosuje się, gdy ewakuacja (ucieczka) jest zbyt niebezpieczna lub odcięta przez napastnika.
2. **Działania nauczyciela w sali lekcyjnej/pomieszczeniu:**
 - a) Zamknij i kluczuj/barykaduj drzwi wejściowe (użyj ławek, szaf, krzeseł).
 - b) Odsuń uczniów od drzwi i okien, zgromadź ich w najbardziej bezpiecznym/zastłonym punkcie sali (tzw. martwej strefie widzenia).
 - c) Nakaz uczniom bezwzględne zachowanie ciszy oraz całkowity zakaz przemieszczania się.
 - d) Wycisz całkowicie telefon komórkowy (wyłącz dźwięki i wibracje).
 - e) Zasłoń rolety/żaluzje i zgaś światło, jeśli to możliwe i bezpieczne.
 - f) Zakaż uczniom nagrywania zdarzenia, robienia zdjęć czy robienia hałasu.
3. **Komunikacja:**
 - a) Powiadom numer 112 oraz Dyрекcję (jeśli nie zostało to zrobione i jest to w 100% bezpieczne).
 - b) Oczekuj na wiarygodne komunikaty służb lub Dyрекcji podającej hasło odwołania alarmu. Nie otwieraj drzwi na niepotwierdzone wezwania.

ETAP 4: UDAREMNIJ ATAK! (Ostateczność)

1. **Założenia:** Udaremnienie ataku jest rozwiązaniem wyłącznie skrajnym, stosowanym w sytuacji bezpośredniego, bezpośrednio zagrażającego życiu ataku na nauczyciela lub uczniów, gdy ucieczka i ukrycie są niemożliwe.
2. **Postępowanie:**
 - a) Nauczyciel nie ma prawnego ani służbowego obowiązku podejmowania konfrontacji fizycznej ze sprawcą.
 - b) W sytuacji bez wyjścia działania mają na celu wyłącznie ochronę życia i zdrowia uczniów z wykorzystaniem wszelkich dostępnych środków fizycznych i przedmiotów w pomieszczeniu.
 - c) Unikaj konfrontacji, jeżeli istnieje jakakolwiek szansa na ucieczkę lub schronienie.

§ 3. SYTUACJA UJAWNIEŃ NIEBEZPIECZNEGO PRZEDMIOTU BEZ CECH AGRESJI

1. Jeżeli nauczyciel uzyska informację lub zauważy, że uczeń posiada nóż lub inne niebezpieczne narzędzie, ale **nie zachowuje się agresywnie i nie grozi jego użyciem:**
 - a) Nie wywołuj paniki i zachowaj spokój.
 - b) Nie próbuj siłą wyrywać przedmiotu.
 - c) Zabezpiecz otoczenie i odizoluj ucznia od reszty grupy, jeśli to możliwe bez wywoływania eskalacji.
 - d) Niezwłocznie powiadom Dyrektora Szkoły, pedagoga/psychologa szkolnego.
 - e) Wezwij rodziców/opiekunów prawnych ucznia oraz w razie potrzeby odpowiednie służby (Policja).

§ 4. WEZWANIE POMOCY I SPOSÓB ZGŁOSZENIA (NUMER 112)

1. W przypadku zaistnienia zdarzenia powiadom numer alarmowy **112**, gdy tylko będzie to bezpieczne.
2. Podczas rozmowy z operatorem numeru 112 podaj zwięźle i spokojnie następujące dane:
 - **Lokalizacja:** Szkoła Podstawowa nr 10 im. Bolesława Zwolińskiego w Sieradzu (dokładny adres szkoły).
 - **Dokładne miejsce w szkole:** np. budynek główny, I piętro, sala nr 12 / korytarz.
 - **Rodzaj zagrożenia:** osoba niebezpieczna z narzędziem (np. uczeń/osoba obca z nożem).
 - **Kod alarmowy:** informacja o ogłoszeniu kodu „UWAGA OSOBA NIEBEZPIECZNA”.
 - **Liczba osób i poszkodowani:** liczba zagrożonych uczniów, ewentualne osoby ranne i ich stan.
 - **Tożsamość/Opis sprawcy:** wiek, wygląd, rodzaj narzędzia.
 - **Lokalizacja nauczyciela:** miejsce, w którym schroniła się grupa.
3. Nie rozłączaj się do momentu wyraźnego polecenia operatora 112.

§ 5. OSOBY POSZKODOWANE

1. Informację o osobach poszkodowanych należy niezwłocznie przekazać pod numer 112.
2. Udzielania pierwszej pomocy można dokonać wyłącznie wtedy, gdy miejsce jest bezpieczne.
3. Zabrania się wchodzenia do strefy zagrożenia w celu ratowania osób rannych.
4. Nauczyciel sprawujący opiekę nad grupą nie może narażać pozostałych uczniów w celu udzielenia pomocy jednostce.

§ 6. POSTĘPOWANIE PO ZAKOŃCZENIU ZDARZEŃ RYZYKOWYCH

Po odwołaniu zagrożenia i przejęciu terenu przez służby ratunkowe/Policję:

1. Upewnij się, że wszyscy uczniowie z grupy są bezpieczni i policzeni.
2. Przekaż Dyrekcji i służbom pełny raport z przebiegu zdarzenia.
3. Przekazuj rodzicom i mediom wyłącznie oficjalne i zweryfikowane komunikaty przygotowane przez Dyrekcję Szkoły.
4. Objęcie uczniów oraz pracowników wsparciem psychologiczno-pedagogicznym (pedagog, psycholog szkolny, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna).
5. Obserwuj reakcje stresowe uczniów i pracowników w kolejnych dniach/tygodniach po zdarzeniu.